

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää ja pesien hävittämistä

Hakija

Valio Oy / Ritva Sarlin

Asia

Lupahakemus räystäspääskyn (*Delichon urbicum*) pesinnän häirintään sekä viiden pesän hävittämiseen kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 1.10.-30.11.2025 elintarvikelaitosrakennuksesta Oulussa, Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa hävittää viisi räystäspääskyn pesää elintarvikelaitoksen kulkureittien yläpuolelta. Pesistä tippuu ulosteita kulkureitille, jolloin ne kulkeutuvat kengänpohjissa sisätiloihin. Yksi pesistä sijaitsee sisäpihan henkilökulun kattorakenteissa ja neljä muuta jätekatoksen kattorakenteissa, ja pesien alapuolella on henkilökulkua. Jätekatokseen ollaan jättämässä kaksi pesää, jotka eivät sijaitse kulkureiteillä. Pesien poistamisen jälkeen rakenteet on tarkoitus verkottaa, jotta pääskyt eivät enää rakentaisi pesiä paikkoihin, jossa niistä muodostuu hygieniariski. Lupaa haetaan ajalle 1.10.-30.11.2025.

Lupaa haetaan myös äänikarkottimien käyttöön pesimäajalla. Äänikarkottimet on tarkoitus asentaa jätehallin nosto-ovien kulkuovien läheisyyteen, jossa niitä on käytetty aiemminkin. Äänikarkottimien on tarkoitus estää pääskysten lentäminen laitoksen sisälle sekä pesien rakentaminen kulkureittien ja ovien läheisyyteen. Sisään päästessään pääskyt aiheuttavat laitoksen elintarviketuotannolle kontaminaatoriskin.

Hävittävien pesien tilalle hankitaan viisi ekobetonista keinopesää, jolloin alueella säilyy vastaava määrä pesiä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Räystäspääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi räystäspääsky on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesiä koskeva kieltä on voimassa pesimäkauden ulkopuolella, kun kyse on toistuvasti käytössä olevasta pesästä. Räystäspääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehtot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan räystäspääskyjen pesien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupapäätös on voimassa 30.6.2026 asti Valio Oy:n elintarvikelaitoksessa Oulussa.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää hakemuksessa yksilöidyt viisi (5) räystäspääskyn pesää 31.3.2026 mennessä.
- 3 Pesien poistamisen jälkeen räystäspääskyjen pesintä ko. pesäpaikoilla tulee pyrkiä estämään verkotuksella, pesimäesteillä, pelottimilla tai karkottimilla.
- 4 Hävitettävät pesät tulee korvata tarjoamalla kiinteistöllä tai sen välittömässä läheisyydessä pesimäpaikka vähintään viidelle pesivälle räystäspääskyparille 31.3.2026 mennessä. Korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee ottaa huomioon lajin pesimäbiologia.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.6.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/6512/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, milloin pesät hävitettiin. Lisäksi tulee kertoa, miten korvaavat pesäpaikat toteutettiin, alkoivatko räystäspääskyt pesiä niissä, ja miten räystäspääskyjen pesintä entisillä pesäpaikoilla estettiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Sisäänkäyntien ja kulkureittien yläpuolella pesivät pääskyt vaarantavat ihmisten terveyttä ulosteellaan, jota voi pudota alla kulkevien ihmisten päälle tai kulkeutua kenkien mukana tuotantotiloihin aiheuttaen elintarviketuotteiden kontaminaatoriskin. Muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesien poistaminen ei ole osoitettavissa. Tehostetulla siivouksellakaan ulosteista muodostuvaa hygieniariskiä ei saada täysin poistettua.

Äänikarkotteiden käyttö laitoksen ulko-ovien läheisyydessä ei edellytä poikkeuslupaa, mutta niiden käyttö tulee kohdentaa siten, ettei äänikarkotteilla häiritä pesintää säilytettävillä tai korvaavilla pesillä. Äänikarkotteilla ei saa häiritä myöskään muiden lintujen käynnissä olevia pesintöjä. Räystäspääskyjen uusien pesien rakentaminen nykyisille pesäpaikoille tulee estää, jotta pääskyt ohjautuvat pesimään paikkaan, jossa niiden pesintä ei aiheuta terveystorjuntaa.

Ehtojen mukaisesti toteutettuna toimenpiteiden ei katsota vaarantavan räystäspääskyn suotuisan suojelutason saavuttamista, sillä hävitettävät pesät tulee korvata vastaavalla määrällä keinopesiä seuraavaan pesimäkauteen mennessä. Korvaavien pesäpaikkojen sijoittelussa tulee huomioida lajin pesimäbiologia ja tarvittaessa apua voi pyytää esim. paikalliselta lintutieteelliseltä yhdistykseltä tai luontokonsultilta. Näin lajin pesimämahdollisuudet alueella säilyvät edelleen.

Päätöksen voimassaoloaika on hakemuksesta poiketen toimenpiteiden osalta 31.3.2026 asti, jotta hakijalla on riittävästi aikaa luvan täytäntöönpanoon. Raportti luvan käytöstä tulee toimittaa 30.6.2026 mennessä.

Muuta huomioitavaa

Valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto vastaa 1.1.2026 lähtien ELY-keskusten ympäristöön liittyvistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Pesivät linnut aiheuttavat hygieniariskin, joten toimenpiteet on voitava tehdä ennen seuraavan pesimäkauden alkua. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Oulu kirjaamo@ouka.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys pply@pply.fi

SLL Pohjois-Pohjanmaan piiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/6512/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6512/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 19.11.2025 07:19

Ratkaisija Aalto Tapio 19.11.2025 09:10

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamis- ajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.